

הכנס השנתי של איגוד המתכננים בישראל
"תכנון – שאלה של איזון"
5-6.3.2020
שדרות-שער הנגב
[להרשמה לכנס לחצו כאן](#)

יום חמישי 5 במרץ

9:00 מפגש חברים והרשמה – בשוק בשדרות

9:30 מליאה מרכזית

ברכות: יו"ר איגוד המתכננים | **מר אלון דויד** ראש העיר שדרות | **מר אופיר ליבשטיין** ראש המועצה האזורית שער הנגב | **מתכנתת דלית זילבר** מנכ"לית מינהל התכנון.
הצגת תוצרי מחקר בינלאומי לגבי מעמד המתכנן ומצע לפעולה: פרופ' טובי פנסטר, אוניברסיטת תל אביב, חברת ועד איגוד המתכננים, עורכת המחקר.
הענקת אות איגוד המתכננים לרשות מקומיות מצטיינת בתכנון.
ישראל 2020 - מחשבים מסלול מחדש: האם התגשם חזונה של התכנית? ומה צופן העתיד? יוצגו תובנות מהתכנית ע"י מוטי קפלן, חבר צוות התכנון של התכנית, ופאנל מומחים בהשתתפות הקהל ידון באתגרים התכנוניים העומדים בפני המדינה. בפנל ישתתפו: שחר סולר, סגן ומנהלת מנהל התכנון לתכנון אסטרטגי, אודי כרמלי, מהנדס העיר תל אביב, ענאיה באנא, אקדמאית ומתכנתת, לשעבר מתכנתת הועדה המרחבית עירון, נירית רחנשטיין, אדריכלית החברה, אגף פיתוח עסקי, אשר מקבוצת אשטרום. הנחיה: טל ונגר, סמנכ"לית תכנון וסביבה, חברת אביב.

11:30 הפסקה, כיבוד ברחבת הסינמטק, פרויקט פלייסמיקינג (יגאל אלון 6)

12:30 מיני מליאות

1. איזונים בתכנון: בין דרגי שלטון, בין נבחרים למתכננים – סינמטק גדול

מי צריך לקבל החלטות בתחום התכנון? מהו האיזון הראוי בין המדינה (מינהל התכנון, רמ"י, מטה הדיוור, משרד השיכון) לבין הרשויות המקומיות, ובין אנשי המקצוע – המתכננים (והמשפטנים) – לבין נבחרים הציבור. לשאלות אלו השפעה קריטית על הפיתוח העירוני כפי שהוא מתבצע בסופו של דבר והן מקבלות כיום ביטוי גם בהסכמי הגג העוסקים בעיקר בהקמת שכונות חדשות וגם בהתחדשות עירונית.

דוברים:

אלון דויד, ראש העיר שדרות
יחיאל זוהר, ראש עיריית נתיבות
עודד גבולי, לשעבר מהנדס העיר תל אביב
אורלי כהן מואס, יועצת לאגף אסטרטגי ומטה בכיר במינהל התכנון
תומר היימן, סמנכ"ל תכנון ופיתוח עסקי קרן JTLV.
צבי טל יוסף, ראש מנהלת הסכם הגג באר שבע
יו"ר: ערן רזין, האוניברסיטה העברית, ס/יו"ר איגוד המתכננים

2. שדרות – הפסיפס האנושי: השפעת המרקם החברתי על עיצוב פני העיר – מרכז אושרה

ערים רבות בעולם משקיעות מאמצים רבים, כדי ליצור מרחב עירוני המכיל קבוצות חברתיות שונות על מנת לקדם סובלנות וקשרים בין קבוצות שונות במרחב העירוני – "העיר המכילה". זאת, מתוך הכרה בחשיבות של השונות החברתית והתרבותית בערים כזרז של צמיחה וחדשנות הנחוץ לשגשוגה של העיר. שונות זו תורמת גם לסגנון ולאופי של העיר, והיא מתבטאת בחזות של העיר, בשפות המדוברות ברחובותיה במרחבים הציבוריים שלה ובפעילויות הרב-תרבותיות המתקיימות בה. העיר שדרות ביחס לערים אחרות במרחב הסובב אותה, ייחודית במאפייניה החברתיים ובמגוון האוכלוסיות והקהילות המתקיימות זו לצד ויוצרות את אופייה המיוחד והרב תרבותי בה. נביא את

"הקולות מהשטח" כדי ללמוד על האינטראקציה בין האוכלוסיות והקהילות המגוונות, על המחבר, על החסר ועל השפעתן על הדינמיקה העירונית.

דברים:

מוטי גיגי, ראש המחלקה לתקשורת, מכללת ספיר
מירב משה-גרודופסקי, מרכז פרוייקט מז"ח (רשת מרכזי זכויות חברתיות)
תושבים ופעילים בשדרות: יגאל ברכה, ראש מרכז צעירים שדרות; זוהר אביטן, מנהל המרכז הקדם
אקדמי במכללת ספיר; ח"כ מרק איפראימוב; יניב צברי, עמותת רעות; בועז דסטה, ועוד.
יו"ר: חדוה פיניש, מתכנת

3. הזכות לעיר: על איזונים בין פיתוח, תכנון והתחדשות עירונית לבין דחיקה והרחקה – משכן אלה

אל מול תנופת הבניה והתחדשות עירונית, צפה סוגיית האיזון בין צורכי פיתוח לבין הדחיקה וההרחקה של אוכלוסיות. סוגיה זו של דחיקה והרחקה סבוכה, כיהיא מקפלת בתוכה קשת אפשרויות: בקצה האחד הרס בתים ועקירת אנשים וקהילות מבתיים, ובקצה האחר שינוי בתמהיל החברתי של השכונה, הרחקה משירותים, תנאים והזדמנויות, או שינוי מאפייניו התרבותיים של סביבת החיים של פרטים וקהילות – שמבטאים בדרכם הרחקה מזכויות לעיר. כיצד הדבר בא לידי ביטוי בסיטואציות מגוונות של פיתוח מרחבי? כיצד נוכל להגן על הזכות לעיר של תושבים? האם אפשר לתכנן ולפתח מבלי לפגוע בזכויות תושבים? על השאלות הללו נשיב במושב, נקשיב לתובנות ולקולות מגוונים של מתכננים, יזמים, תושבים, ומי שמייצגים קהילות בנות-דחיקות.

דברים:

שרון אשל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
אבישי קימלדורף, סמנכ"ל תכנון ואדריכל ראשי שיכון ובינוי נדל"ן
עמי שנער, אמיר מן עמי שנער אדריכלים ומתכנני ערים בע"מ
ריקי כהן בנלולו, לא נחמדות לא נחמדים, פורום הדיור הציבורי
יוסף גבארין, הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים, הטכניון
יו"רים: אורן יפתחאל, אוניברסיטת בן גוריון; ארז צפדיה, המכללה האקדמית ספיר

4. חידושים, חדשנות בתכנון ברשויות המקומיות (מיני מליאה בהפתעה...) – מרכז הצעירים 2

מיני המליאה תתמקד בחדשנות וביצירתיות של רשויות מקומיות בנושאים הכי מסקרנים ובווערים על סדר היום הציבורי: התחדשות עירונית פורצת דרך, תחבורה, תנועה ונגישות, פיתוח מבני ציבור, פיתוח המרחב הציבורי כמשאב קהילתי, תכניות לשמירה על שטחים פתוחים וערכי טבע ופרויקטים שתוכננו עבור אוכלוסיות מוחלשות או מיוחדות. במסגרת מיני מליאה זו נציג את ששת הפרויקטים שזכו ב"אות הרשות המצטיינת לתכנון". פירוט הפרויקטים שיוצגו יתפרסם לאחר הבחירה ובסמיכות לתאריך הכנס.

יו"ר: שרון בנד, חברת 'במידה', חברת ועד איגוד המתכננים

5. תכנון אזורי – הדבר הבא? בשנים האחרונות משרד הפנים עומל על קידום ופיתוח אשכולות

אזוריים – סינמטק קטן

התאגדות וולונטרית של רשויות מקומיות שכנות שחברות יחד במטרה להביא להעלאת איכות החיים לתושב, תוך מיצוי ואיגום משאבים וקידום ראייה אזורית כוללת במגוון נושאים. בישראל פועלים כיום 10 אשכולות אזוריים המאוגדים כאיגודי ערים רב תחומיים. בין עיסוקיהם: אספקת שירותים מוניציפאליים ע"י איגוד משאבים וניצול היתרון לגודל (דוגמת פינוי פסולת, מתן שירותי וטרינריה), הנגשה של שירותים חדשים ומותאמים ע"י השגת ספי כניסה אזוריים (דוגמת רכש משותף), פיתוח כלכלי-אזורי (כגון קידום אזורי תעשייה משותפים), תכלול מהלכים אזוריים, חיזוק לכידות וחוסן אזורי ועוד. עם ההתרחבות במספר האשכולות והיקף הפעילות שלהם, החלו לעלות קולות המבקשים להגדיר לאשכולות גם תפקיד בתחום התכנון והבנייה. כיווני המחשבה הראשוניים נשענים על יחמות אזוריות שכבר מתרחשות בישראל בימים אלו וצרכים ורעיונות שעולים מתוך האשכולות. כך למשל, האשכול יכול לשמש כגורם המקדם תכנון ותוכניות ברמה האזורית (דוגמת תוכנית האב לנפת אשקלון ותוכנית האב שמקודמת בימים אלו בגליל המערבי ע"י משרד השיכון והוועדה המחזית צפון), תכלול וסנכרון תהליכי תכנון ותוכניות בין הרשויות המקומיות באזור, תכנון וקידום מיזמים ופרויקטים אזוריים, חשיבה אסטרטגית אזורית, ייצוג האינטרסים האזוריים בתהליכי תכנון ברמה הארצית ומחזית, איגום משאבים בתחום התכנון ועוד. מושב זה מבקש לבחון את כיווני המחשבה הראשוניים

לגיבוש מנגנון ותהליכי תכנון ברמה האזורית ולהזמין את ציבור המתכננים לשיח ביקורתי ובונה בנושא שיכלול דיון בנוגע ליתרונות והחסרונות של תכנון אזורי, וכן החסמים וההזדמנויות הכרוכים בפיתוח תחום התכנון וקידום העיסוק בו באשכולות.

דוברים:

אדית בר, מנהלת מנהל הפיתוח, משרד הפנים
אורי אילן, יו"ר ועדה מחוזית צפון
מהא אבו סמרה, יו"ר ועדה מרחבית רמות נפתלי
אורי פינטו, מנכ"ל אשכול נגב מערבי
תמר אריאל, המכללה האקדמית תל-חי
איציק אורון, סמנכ"ל חוצה ישראל
מרים אל-חדד, מהנדסת עיריית ערד

יו"ר: מריה ג'ריס, מנהלת אגף פיתוח, מינהל הפיתוח, משרד הפנים

6. איזונים בין שימושים במרחב – מרכז הצעירים 1

מיני המליאה תעסוק באיזונים הנדרשים בין שימושי קרקע שונים במרחב. במסגרת מיני המליאה ידונו הדוברים ביחסים הנכונים בין השימושים השונים - מגורים, מסחר, תעסוקה, תעשייה ועוד, וינסו לענות יחד על שאלות מורכבות, כגון: איך מבטיחים מענה לצרכים הקיימים והעתידיים שלנו בעולם משתנה? כיצד דואגים לגמישות במערכת? מה עלינו לעשות כדי להימנע מעודף תכנוני ובזבז של משאב הקרקע? איפה עלינו לתכנן מה? ומי השותפים שיש לשלב במסגרת התהליך התכנוני? מיני המליאה תורכב משתי הרצאות צופות פני עתיד (מפי שיף רפאלי וערן פיטלסון) ומדיון בפאנל רחב של מתכננים ואנשי שטח המתעסקים בסוגיות אלו על בסיס יומי:

דוברים:

שיף רפאלי, אוניברסיטת חיפה
ערן פיטלסון, האוניברסיטה העברית
מולי שפיגל, מהנדס ועדה מקומית גליל עליון
איריס ורזאגר, חברת "במידה"
מרב בטט, מנהלת תחום פיתוח פרויקטים, משרד הכלכלה והתעשייה
שי בן יעיש, מנכ"ל אזור התעשייה 'ספירים'
אסף זנזורי, רכז מדיניות תכנון, החברה להגנת הטבע
יו"ר: רני מנדלבאום, אוניברסיטת תל אביב, חברת ועד איגוד המתכננים

14:00 הפסקת צהריים ברחבי העיר

15:00 שיח מקצועי במושבים מקבילים – סבב ראשון. מיקומים משתנים.

מרחב כפרי – מרחב עירוני # צרכים ציבוריים בעיר # אדם, עיר, סביבה # מערכת התכנון הישראלית לאן? # תכנון תשתיות תחבורה # אתגרים אקולוגיים בתכנון # תמורות במרחב הכפרי # המרחב הציבורי # הועדות הגיאוגרפיות - איזון פוסט תכנון # בין תכנון לחברה-תושבים מובילים שינוי מרחבי

16:30 הרמת כוסית לרגל עשרים שנות פעילות של 'במקום-מתכננים למען זכויות תכנון'

17:00 שיח מקצועי במושבים מקבילים - סבב שני. מיקומים משתנים.

התמודדות עם משבר האקלים # התחדשות עירונית ומגוון חברתי # התחדשות המרחב העירוני # השתתפות ציבורית # אתגרים בתכנון העירוני # תשתיות בהיבט רחב # תכנון וקהילה # תכנון במרחב הכפרי # עושימקום

18:45 קבלת פנים ואירוע ערב חגיגי – ברחבת הסינמטק

הופעת מחול: להקת אדמה

ברכת שגריר הולנד בישראל

הרצאה: פרופ' טונה טאסן-קוק, פרופ' לתכנון עירוני מאוניברסיטת אמסטרדם

"מהפכה שקטה: יחסים חדשים בין מדינה-שוק-אזרחים ותפקידו המשתנה של התכנון העירוני"

יום שישי 6/3/19

9:00 התכנסות – רחבת הסינמטק

9:15 מליאת בוקר - אתגרי שדרות ושער הנגב: אלון דויד-ראש עיריית שדרות, אריה כהן- מנהל מנהלת הסכם הגג בשדרות, אופיר ליבשטיין – ראש המועצה האזורית שער הנגב, דניאל סנרמן- מהנדס המועצה האזורית שער הנגב
10:30 יציאה לסיורים (בהרשמה מראש יש לציין בשדה "הערות" את מס' הסיור המבוקש)
הסיורים יסתיימו עד השעה 13:30 והפיזור יהיה בסינמטק שדרות.

פרוט הסיורים

1. אל בקיעה – בקעת קנאים - פיתוח אזורי מאחז ומשותף** - בבקעת קנאים המרהיבה ביופיה, בצפון מזרח ערד וממערב למצדה, מתגוררות משפחות בדואיות – קהילת אל בקיעה - מאז שנות ה-50 של המאה הקודמת. קהילה זו רואה את עצמה חלק בלתי נפרד מהמערך התפקודי והמוניציפאלי של העיר ערד, והיא שותפה במגוון דרכים בפרויקטים ומיזמים תיירותיים בבעלות יהודים תושבי ערד. בתי המגורים של קהילת אל בקיעה משתלבים בנוף המדברי ופריסתם בשטח מהווה תשתית לפיתוח התיירות המקומית. הסדרה תכנונית של קהילה זו במרחב בקעת קנאים, תואמת את המטרה של שימור וחזוק הרב תרבותיות באזור, ומשתלבת עם המגמה של פיתוח מגורים ומתחמי תיירות מדברית בדגש על האזור המזרחי של ערד. למטרה ומגמה זו שותפים תושבים בדואים וזמיי התיירות היהודים. במסגרת הסיור, ניסע לבקעת קנאים ונלמד כיצד תכנון מאחז שמבוסס על עקרונות של שיתוף פעולה מתמשך, שוויון, וצדק, משתלב עם מדיניות התכנון הממסדית, מהווה הזדמנות לאיגום משאבים מיטבי למינוף כלכלת האזור, ופיתוח התיירות שבו. בסיור ניפגש עם נציגים וזמיי מקהילת אל-בקיעה ועם נציגי מיזמי התיירות שכבר פועלים בבקעה. יחד נשוחח על איזון בין פיתוח כלכלי, שמירה על הסביבה, ובעיקר שיתוף פעולה וקשרים הדוקים שמבוססים על הערכה והכרה הדדיים.
הסיור מאורגן ע"י דפנה ספורטה, ופארס אבו עובייד מעמותת 'במקום – מתכננים למען זכויות תכנון'.
**הערה חשובה: סיור זה יצא בשעה 9:00 משדרות. איסוף צומת קמה 9:20, צומת שוקת 9:35

2. גבעת קובי - תצפית על עזה "פיתוח מול איום" - "מקאסם- לקסם" - מצב ביטחוני, חוסן – בשני העשורים האחרונים העיר שדרות מתמודדת עם מצב ביטחוני קשה. במהלך השנים נבנו אלפי ממד"ים בעיר, מיגוניות ומוסדות החינוך נבנו עם מיגון מלא. יחד עם זאת העיר נמצאת כיום בתקופה הטובה ביותר שלה. קליטה של אלפי תושבים, הגירה חיוביות, התחדשות במרכז העיר הוותיק ופיתוח של שכונות חדשות. בסיור זה ננסה לספר את הסיפור של שדרות. איך הפכה עיר הקסאמים לעיר עם הגירה חיוביות. בסיור נציג הן את האתגרים ביטחוניים ואת ההתמודדות איתם והן את הפיתוח ושינוי שעברה העיר בשנים האחרונות.
הסיור מאורגן ע"י עיריית שדרות.

3. מרכז העיר הישן בשדרות – מרכז העיר הישן של שדרות נמצא בתהליך של שינוי פיזי ותכנוני. הקמת מעונות סטודנטים מעבר מבנה העירייה והקמת מתחם עבודה משותף, חידוש רחבת העירייה, שיפוץ חזיתות מבנה העסקים, הקמת מרכז הופעות ואולם מופעים. בנוסף מרכז העיר נמצא בתהליך מתמשך של תכנון והוספת יחידות דיור ובעיבוי המקום. תהליך החידוש של המרכז העיר נעשה בשיתוף בעלי העסקים. בתהליך זה משקיעה העירייה כ-80 מיליון שקלים.
הסיור מאורגן ע"י עיריית שדרות.

4. סיור בקיבוצי פרויקט התב"עות - שער הנגב – פרויקט התב"עות של שער הנגב מכיל בתוכו תכנון התב"ע הישובית בשמונה קיבוצים במועצה. המרחב הקיבוצי בעוטף עזה עבר בשני העשורים האחרונים שינויים רבים. תהליכי ההפרטה לצד פורמט הקיבוץ המתחדש, שכונות ההרחבה שנבנו במהלך שנות ה-2000 והקליטה המחודשת לחברות, צמיחה דמוגרפית לצד מצב בטחוני לא יציב וצרכי הביטחון השונים, חקלאות חכמה, אנרגיה מתחדשת והצורך להשמיש שטחי חקלאות לשימושים חדשים. כל אלו הביאו לכך שהתכנון המקורי שבו נבנה הישוב, כבר אינו רלוונטי ואינו עומד בשורה אחת עם הצרכים של הקהילה. בשנתיים האחרונות התחילו ישובי שער הנגב בתהליך יוצא דופן, מורכב ומיוחד של תכנון התב"ע הישובית מחדש. כך לדוגמה, שטחי חקלאות ליד מעבר גבול, יוסבו לשטחי אחסון, או לחילופין מרכז הקיבוץ יוגדר מחדש בהתאם לגודלו הנוכחי, המרחק מהשכונות החדשות וצרכי הקהילה הצומחת. התהליך כולו נעשה בשיתוף ציבור ועל פי תוואי עבודה שנקבע על

ידי כל קהילה וקהילה. הקיבוצים מקבלים הזדמנות חד פעמית לחשוב את העתיד של הקהילה- מבחינת חברתית, כלכלית, פיתוח ומקורות הכנסה, וליישם זאת בתכנית התב"ע הישובית. הסיוור מאורגן ע"י המועצה האזורית שער הנגב.

5. שמירת טבע, טיילות וחקלאות האם ילכו יחדיו? סיוור בציר הטיילות המרכזי בנגב המערבי לאורך נחל הבשור – נחל הבשור הוא הנחל הגדול והמשמעותי בין נחלי הנגב המערבי ובכלל. מאז ומתמיד שימש עורק ראשי בחיי המקומיים ולצידו התקיימו היישובים, החקלאות והדרכים העתיקות מפנים הארץ ועד לים התיכון. עם השנים התעצמו השימושים הללו והרב תפקודיות נחל ולאורכו מתקשה לשמור על האזון הנדרש. היום אנחנו שומעים על נחל הבשור רק כחודש בשנה בפסטיבל דרום אדום, אך מרחב נחל הבשור מהווה מרחב משמעותי היחיד לטיילות ותיירות בנגב הצפוני בכל עונות השנה. לאורכו קיימים שבילי רגל, אופניים, רכב מוקדי עניין רבים כגשרים תלויים, נקודות תצפית אתריים ארכיאולוגיים ועוד. בנוסף מרבית נחל הבשור הוא שמורת טבע המגינה על בית הגידול הטבעי האחרון במרחב זה המוקף כולו בשטחי חקלאות נרחבים. המגמה החקלאית של מעבר לחקלאות במבנים סגורים למקסום התוצרת לצד חקלאות חדשה של שדות סולאריים מאיימים על אופיו הפתוח של הנגב המערבי בכלל ונחל הבשור בפרט. מגמה זו יוצרת קונפליקט אל מול השימוש במרחב זה כמסדרון אקולוגי, כמרחב של נוף ירוק גדול ופתוח ולכן גם מסכנת גם את השימוש במרחב זה כאטרקטיבי לטיילות ונופש. נתחיל בתצפית על מרחב נחל הבשור מתל גמה נראה את היחסים בין החקלאות לטבעי לאורך הנחל ואת הקרבה לגורם נוסף המשפיע על הטיילות במרחב- הקרבה לרצועת עזה. נמשיך דרומה לאורך דרך הבשור במקטע הצפוני החדש שנפתח זה עתה ונראה את עבודות הפיתוח ושימור באר האנטילה. נבקר בתצפית מאגר נירים ובפרייקט המשותף של שביל האוגדה- פרויקט של שביל טיול שנעשה בשיתוף עם חיילי אוגדת עזה הסמוכה. לאורך הסיוור נראה את העיבודים החקלאיים שמתבצעים ממש עד לגדת הנחל ואת השפעתם על המערכת האקולוגית וציר הטיילות. נדון בשאלת פני העתיד האם וכיצד השימוש הגובר של כל השחקנים במרחב יכול להתבצע בממשק משותף ומעצים לטובת כלל השחקנים והציבור הרחב. הסיוור מאורגן ע"י רשות הטבע והגנים.

6. סיוור מקצועי בפרוייקט מחלף מיתר – הקמת מחלף בתצורת יהלום בהצטלבות הכבישים 31 ו-60, הצמתים הקיימים והקמת צמתים חדשים, כביש 31 – דו מסלולי דו נתיבי. שדרוג כביש 60 – דו מסלולי דו נתיבי. גשרים בפרוייקט: 3 גשרים בכביש 31 – גשר מעל כביש 60, גשר נחל חברון, גשר נחל סנסנה. כיוון שמדובר במחלף, שטח הפרוייקט קטן יחסית הסיוור מאורגן ע"י חברת חוצה ישראל. מדריך הסיוור: שילה ישראלי, ראש אגף ביצוע- חטיבת הנדסה

7. סיוור במסדרונות אקולוגיים – מסדרון האקולוגי מהווה, בעולם כיום, כלי תכנוני משמעותי ביותר לפיתוח בר קיימא. לרצף של שטחים פתוחים ישנה חשיבות רבה בהיבטים של נוף, מורשת, חקלאות ואקולוגיה. לכן מסדרון אקולוגי, המתפקד בזמן ובמרחב, מצמצם את הידרדרות המגוון הביולוגי, מסייע, בין היתר, בתפקוד המערכת האקולוגית ובכך, עוזר לבריאות האדם ורווחתו לאורך זמן. רוחבו של המסדרון האקולוגי תלוי באורכו. ככל שמסדרון ארוך יותר עליו להיות רחב יותר, על מנת לאפשר ליותר מיני בעלי חיים להשתמש בו. מסדרון אקולוגי ארצי מחבר חטיבות נוף גדולות ובהן שמורות טבע ויערות גדולים. גדלו יכול לשמש גם יונקים גדולים. הרכב השטחים הפתוחים במסדרון משתנה במדרג איכות משטח טבעי, דרך שטח מיוער, לשטח חקלאי פתוח. בישראל הצפופה, מסדרון ארצי במרכז הארץ יחבר שטחים טבעיים קטנים ויתבסס על שטחים חקלאיים ונחלים. קיימת חשיבות בהטמעתם של המסדרונות האקולוגיים בתוכניות מתאר מחוזיות ומקומיות ובתכניות כוללניות, שכן בקני מידה אלה מתמקדים רוב הקונפליקטים בין שימור לפיתוח. ום הועדה המחוזית דרום הצטרפה להכנת תוכנית מסדרונות כשינוי לתממ. נשקיף לכוון המסדרון של מחוז מרכז ונמשיך לכוון המסדרון של הדרום דרך תמא/39 תוכנית שימור חולות לצד הפיתוח לכוון חבל ארץ החקלאות בתממ/14/4. נראה את החקלאות החדשה "שדות פוטוולטאי", נמשיך לאורך רכסי הכורכר בואכה מרחב השקמה. הסיוור מאורגן ע"י רשות הטבע והגנים.

ההרשמה לסיוורים נעשית מראש, מספר המקומות מוגבל. משתתפים בכנס אשר כבר שילמו את דמי הרישום ישלחו דוא"ל למזכירות האיגוד: igudm1@gmail.com ויציינו את מספר הסיוור אליו הם רוצים להירשם. המעוניינים להשתתף וטרם שילמו, יעשו זאת בקיטור זה ויציינו בשדה "הערות" את מס' הסיוור המבוקש.

להרשמה לכנס לחצו כאן